DOI: [10.32702/2307-2105-2020.10.150](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.10.150)

УДК 338.49

О. Ю. Ткач,
студентка магістратури «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, м. Кременчук
ORCID ID: 0000-0001-8339-7012
А. Б. Почтовюк,
д. е. н., професор, декан факультету економіки і управління,
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського; м. Кременчук
ORCID ID: 0000-0001-7862-9659

ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ В КОНТЕКСТІ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ НА ПРИКЛАДІ МАШИНОБУДІВНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПрАТ «КРЕДМАШ»

О. Tkach
Master's student "Management of foreign economic activity",
Kremenchuk National University named after Mykhailo Ostrogradsky, Kremenchuk
A. Pochtovyuk
Doctor of Economic Sciences, Professor, Dean of the Faculty of Economics and Management,
Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskyi National University; Kremenchuk

FINANCIAL POTENTIAL IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT BY EXAMPLE MACHINE-BUILDING ENTERPRISE PJSC "KREDMASH"

У статті розглянуто базові положення концепції стійкого розвитку підприємства в рамках реалізації державної стратегії. В результаті аналізу наукових праць вітчизняних та зарубіжних учених досліджено фундаментальні концепції сталого розвитку України. Виділено переваги впровадження заходів із забезпечення сталого розвитку машинобудівних підприємств, а саме: покращення фінансових показників діяльності; зниження операційних витрат; збільшення обсягів реалізації і покращення лояльності клієнтів; посилення іміджу бренду та репутації підприємства; підвищення продуктивності та якості праці; збільшення можливостей залучення та втримування працівників; зниження регулюючого нагляду; зниження відповідальності за безпечність продукції; вихід на ринок капіталу. Розроблено негативні фактори впливу на фінансовий стан підприємства. В контексті концепції сталого розвитку визначено головні фактори, які впливають на стійкий розвиток машинобудівних підприємств. Відзначено, що вирішення проблем сталого розвитку машинобудівних підприємств має здійснюватись на збалансованій основі, враховувати взаємодію та взаємовплив визначених груп факторів діяльності підприємства. Показано динаміку дебіторської та кредиторської заборгованості за наявності темпу приросту. Наведено основні напрямки поліпшення роботи машинобудівного підприємства. Зазначено основних постачальників підприємства, задля яких відбувається мінімізація ризику заборгованості.

Розраховано рентабельність продажів для визначення показника ефективної діяльності підприємства. Розглянуто основні критерії налагодження інвестиційного процесу. Проаналізовано основні складові фінансового потенціалу для забезпечення сталого розвитку. Сформовано основні фактори зовнішнього та внутрішнього середовища для управління діяльністю підприємства. Проілюстровано механізм оптимізації напрямків впливу чинників ризику на систему управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства. Наведено головні завдання промислової політики для зростання продуктивності праці та ефективності використання ресурсів у всіх сферах економіки.

The article considers the basic provisions of the concept of sustainable development of the enterprise in the framework of the state strategy. As a result of the analysis of scientific works of domestic and foreign scientists the fundamental concepts of sustainable development of Ukraine are investigated. The advantages of implementing measures to ensure sustainable development of machine-building enterprises are highlighted, namely: improvement of financial performance indicators; reduction of operating costs; increase sales and improve customer loyalty; strengthening the brand image and reputation of the enterprise; increase productivity and quality of work; increasing opportunities to attract and retain employees; reduction of regulatory supervision; reduction of responsibility for product safety; entering the capital market. Negative factors of influence on the financial condition of the enterprise are developed. In the context of the concept of sustainable development, the main factors influencing the sustainable development of machine-building enterprises are identified. It is noted that the solution of problems of sustainable development of machine-building enterprises should be carried out on a balanced basis, taking into account the interaction and interaction of certain groups of factors of the enterprise. The dynamics of receivables and payables in the presence of growth rate is shown. The main directions of improving the work of the machine-building enterprise are given. The main suppliers of the enterprise, for which the risk of debt is minimized, are indicated. The profitability of sales is calculated to determine the indicator of effective activity of the enterprise. The main criteria for establishing the investment process are considered. The main components of financial potential for sustainable development are analyzed. The main factors of the external and internal environment for the management of the enterprise are formed. The mechanism of optimization of directions of influence of risk factors on the system of management of financial potential of the machine - building enterprise is illustrated. The main objectives of industrial policy for increasing labor productivity and resource efficiency in all sectors of the economy are presented.

Ключові слова: *стійкий розвиток; кредиторська заборгованість; дебіторська заборгованість; фінансова стійкість; готова продукція; кредитний ризик; рентабельність продажів; фінансовий потенціал; НДДКР.*

Key words: *sustainable development; accounts payable; receivables; financial stability; finished products; credit risk; profitability of sales; financial potential; R & D.*

Постановка проблеми. Будучи основною ланкою фінансової системи держави, в якому створюється валовий внутрішній продукт і національний дохід, фінанси підприємств і організацій виступають тим самим основоположним чинником її стабільності і сталого розвитку, визначаючи стан економіки і ефективність суспільного виробництва в цілому.

Очікувана в 2020-2035 рр. промислова революція (новий виток промислової цифровізації) буде стрибкоподібною і торкнеться структури виробництва та технології управління ним, і інжинірингових процесів [1].

В даний час досягнення стійкого розвитку промислових підприємств є однією з актуальних задач економіки України, оскільки значний відсоток промислової галузі складають збиткові підприємства, ряд з яких знаходиться на межі банкрутства [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні одним з актуальних завдань є прийняття концепції сталого розвитку, яка спонукає до зміни парадигми традиційної економічної системи та пошуку нових підходів щодо узгодження інтересів економічної і екологічної сфери при умові дотримання соціальної захищеності та справедливості.

Важливими аспектами визначення та узагальнення сутності поняття стійкий розвиток працювали багато вітчизняних та зарубіжних вчених. Фундаментальні аспекти концепції стійкого розвитку в Україні висвітлили в наукових працях такі вчені: О. Алімов, О. Амоша, В. Базилевич, І. Вахович, В. Геєць, Л. Гринів, Л. Жарова, М. Згуровський, Л. Мельник, О. Новікова, М. Хвесик, Є. Хлобистов, О. Шубравська та багато інших.

Сучасні промислові підприємства функціонують в умовах постійно мінливого зовнішнього середовища, при цьому зовнішнє середовище надає безперервний вплив на їх діяльність. Економічні кризи, санкції, висока волатильність курсу валют, конкуренти і споживачі – всі ці чинники створюють умови нестабільності, до яких підприємство змушене пристосовуватися, щоб мати можливість продуктивно функціонувати [3, с.492].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Дослідити теоретичні та практичні перспективи фінансового потенціалу стійкого розвитку на машинобудівному підприємстві ПрАТ «Кредмаш» та зуміти пристосуватись до умов зовнішнього середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Здатність підприємства пристосовуватись до умов зовнішнього середовища, вчасно і адекватно реагувати на її зміни і не допускати її негативного впливу – все це можна позначити поняттям економічної стійкості [4, с.15].

Стійкий розвиток машинобудівного підприємства слід розглядати як необоротна, спрямована, якісна його зміна, що супроводжується зростанням рівня технологій і кваліфікації персоналу, а також стійкістю факторів зовнішнього і внутрішнього середовища [5, с. 85]. Слід врахувати, що необхідним компонентом для підтримки відповідного стану на машинобудівному підприємстві є його фінансовий потенціал. При цьому найбільш значущими факторами з точки зору фінансів є джерело фінансування і фінансова ефективність.

В умовах сучасної економічної нестабільності необхідно додержуватись деяких переваг по впровадженню заходів із забезпечення сталого розвитку машинобудівних підприємств, а саме: покращення фінансових показників діяльності; зниження операційних витрат; збільшення обсягів реалізації і покращення лояльності клієнтів; посилення іміджу бренду та репутації підприємства; підвищення продуктивності та якості праці; збільшення можливостей залучення та втримування працівників; зниження регулюючого нагляду; зниження відповідальності за безпечність продукції; вихід на ринок капіталу.

В останні шість років фінансовий стан машинобудівного підприємства характеризується низкою змін негативного характеру. Така актуальна проблема була викликана нестабільною економічною та політичною ситуацією, а саме через воєнні дії на Сході України, що призвело до скорочення виробництва певних видів продукції і тим самим призвело до скорочення працівників та зменшення робочого тижня. Все вищезазначене ускладнює прийняття і реалізацію необхідних антикризових рішень [6, с. 24].

Вплив цих негативних факторів машинобудівного підприємства призвело до дестабілізації господарських зв'язків і координації в технологічних ланцюжках, уповільнення темпів зростання інвестицій, а також порушення строків виконання зобов'язань за укладеними договорами, що в кінцевому підсумку призвело до погіршення їх фінансового стану.

Відповідно до методології фінансового аналізу фінансовий стан підприємства відображає наявність і реалізацію фінансових ресурсів в ході відтворювального процесу з позиції його здатності до довгострокового стійкого розвитку [7, с. 214].

Аналізуючи динаміку дебіторської та кредиторської заборгованості машинобудівного підприємства за 2015-2019 рр., за даними статистики України, з таблиці 1, можна простежити ряд тенденцій, а саме: за 2017 р. та 2019 р. темп зростання кредиторської заборгованості перевищує темп зростання дебіторської заборгованості. На відміну від 2016 р. та 2018 р. темп приросту дебіторської заборгованості, збільшує ризик до фінансової стійкості машинобудівного підприємства. Але за 2019 р. темпи зростання простроченої кредиторської заборгованості перевищує темпи зростання її загального обсягу, що свідчить про відсутність можливості залучення позикових джерел під низькі центи [8].

Таблиця 1.
Кредиторська заборгованість підприємства ПрАТ «Кредмаш» за 2015-2019 рр.

Рік	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на кінець року, тис. грн.	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги на кінець року, тис. грн.
2015	9354	33665
Темп приросту, %	58,38 %	150,46 %
2016	14815	84316
Темп приросту, %	21,52 %	-49,61 %
2017	18003	42489
Темп приросту, %	-49,24 %	87,81 %
2018	9138	79798
Темп приросту, %	169,37 %	-59,49 %
2019	24615	32327

При фінансовому аналізі показник співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості є однією з ключових характеристик фінансової стійкості, а також ефективності діяльності організації. Значне перевищення однієї заборгованості над іншою при стійкому зростанні в їх обсягах простроченої частки сигналізує про такі негативні тенденції, як кризове становище платоспроможності, яке характеризується порушенням зобов'язання за фінансовим інструментом або клієнтського договору. Кредитна заборгованість пов'язана з грошовими коштами та їх еквівалентами, засобами на депозитних рахунках у банках, виданими позиками, авансами, векселями, а також іншими інвестиціями в цінні папери. Концентрація кредитної заборгованості щодо поточної дебіторської заборгованості є незначною, оскільки клієнтська база є диверсифікованою, а готова продукція користується попитом, про що свідчать її залишки на кінець 2019 р. [9].

Основними напрямками поліпшення роботи підприємства є зменшення дебіторської заборгованості та незавершеного виробництва, збільшення обсягів виробництва та реалізації продукції та більш ефективне використання обігових коштів [10].

Основними постачальниками сировини, матеріалів та комплектуючих виробі є українські компанії. З метою зменшення кредитного ризику ПрАТ «Кредмаш» веде діяльність з кредитоспроможними і надійними контрагентами, мінімізує авансові платежі видані постачальникам. Підприємство ПрАТ «Кредмаш» співпрацює з більшістю покупців на довгостроковій основ, практика якої дозволяє керівництву вважати ризики непогашення дебіторської заборгованості незначними.

Станом на сьогодні країна подала значний урок: якщо заборгованість немає великих загроз при стійкому стані справ в економіці, то при її падінні вона може бути згубною для окремих секторів.

Розглянувши вище темп приросту кредиторської та дебіторської заборгованості також вплинуло на рентабельність продажів. Слід підкреслити, що в цілому показники рентабельності в машинобудівному виробництві істотно нижчі, ніж в інших галузях економіки. Так, значення рентабельності продажів (R_n) розраховується діленням прибутку від реалізації продукції, робіт і послуг або чистого прибутку на суму отриманої виручки (РП) – це характеризує ефективність підприємницької діяльності: скільки прибутку має підприємство з гривні продажів. Розрахуємо рентабельність продажів на ПрАТ «Кредмаш» за кожен рік:

$$R_n = \frac{\Pi_{\text{п}}}{\text{РП}} \text{ або } R_n = \frac{\Pi_{\text{ч}}}{\text{РП}} \quad (1)$$

Рентабельність продажів за 2015 рік:

$$R_n = 29010/970004 = 0,03 \%$$

Рентабельність продажів за 2016 рік:

$$R_n = 51434/970004 = 0,05 \%$$

Рентабельність продажів за 2017 рік становить:

$$R_n = 95769/970004 = 0,1 \%$$

Рентабельність продажів за 2018 рік:

$$R_n = 64883/970004 = 0,07 \%$$

Рентабельність продажів за 2019 рік:

$$R_n = 29765/970004 = 0,03 \%$$

Станом з 2015 по 2019 роки сума рентабельності продажів становить 0,28 % (рис. 1). При цьому в середньому по галузі значення даного показника на підприємстві становить 25,6 % [9].

Рис. 1. Рентабельність продажів машинобудівного підприємства ПрАТ «Кредмаш»

Цілком природною реакцією на погіршення загального фінансового стану машинобудівного підприємства стало зниження приросту інвестицій в їх основний капітал з 2017 р. З огляду на наукомісткий характер машинобудівного підприємства, слід наголосити на особливому значенні інвестицій в інновації.

Динамічний розвиток окремого підприємства та економіки в цілому, в тому числі за рахунок технічного оновлення, неможливо без наявності налагодженого інвестиційного процесу. Фінансовий стан вітчизняного машинобудівного підприємства не можна назвати прийнятним для активізації інвестиційної діяльності, а також формування інноваційної бази на інвестиційній основі. В результаті склалася на даний момент фінансова ситуація на підприємстві, яка являє загрозу оновленню промислової бази і може послабити експортний потенціал України. Проведений аналіз фінансового стану машинобудівного підприємства позначив актуальність зростання загрози фінансових і операційних ризиків.

Необхідно збільшувати обсяги реалізації на ринку України, а також реалізацію в країні Східної Європи, не втрачаючи традиційні ринки збуту країн СНД, в тому числі найбільший – ринок Російської Федерації. Перспективною є реалізація на ринку країн Азії, Африки, Близького Сходу, використовуючи наявність Європейського сертифікату, як альтернативу асфальтобетонним заводам з Китаю. Низький інноваційний рівень, нерозвиненість бізнесу, а також недостатньо розвинений фінансовий ринок є слабкими місцями в забезпеченні конкурентоспроможності нашої країни на глобальному цифровому ринку.

У сучасних ринкових реаліях в процесі посилення конкурентної боротьби між учасниками ринку з метою підвищення конкурентоспроможності та надійності діяльності всіх учасників інвестиційного процесу значна увага має бути приділена процесу управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства. Фінансовий потенціал організації являє собою сукупність її фінансових ресурсів і можливостей, а також характеризується відносинами, що виникають з приводу досягнення максимально можливого фінансового результату. Слід зазначити, що фінансовий потенціал має на увазі можливості підприємства за допомогою грамотного управління вирішувати поточні і стратегічні завдання, а також забезпечувати його стійкий розвиток.

Управлінський аспект фінансового потенціалу широко відображений в сучасній економічній літературі, однак теоретичні та методологічні питання комплексної системи управління фінансовим потенціалом на підприємстві не знайшли належного відображення і не є до кінця вивченими. У процесі управління фінансовим потенціалом організації застосовуються загальноекономічні, прогнозно-аналітичні і спеціальні методи, які спрямовані на досягнення сталого функціонування організації, критеріями оцінки якого є показники ділової активності, ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості і рентабельності. Дані показники в межах рекомендованих інтервалів свідчать про те, що підприємство володіє належним рівнем ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, а її діяльність є прибутковою.

Стратегічна діагностика фінансового потенціалу машинобудівного підприємства дозволяє приймати обґрунтовані стратегічні рішення. Оцінка фінансового потенціалу підприємства і кон'юнктури ринку дозволяє визначити конкретні стратегічні цілі і завдання, які можуть бути реалізовані через систему формування фінансової політики, розробку програм, а також підрахунок ресурсів, що виділяються на бюджети. Розробка і реалізація заходів фінансової політики дозволяють вибрати з усього різноманіття найбільш оптимальні механізми і методи досягнення поставлених цілей, більш чітко визначити єдину концепцію розвитку підприємства в довгостроковій і короткостроковій перспективі. Фактично стратегію управління фінансовим потенціалом слід визначати як систему цілей і перспективних дій на основі створення і реалізації підходів та інструментів фінансового менеджменту. Отже, інструменти, застосовувані в процесі управління фінансовими відносинами, кожне підприємство визначає для себе самостійно, але вони обов'язково повинні відповідати стратегічним, оперативним і тактичним цілям управління фінансами. Для того щоб організація ефективно використовувала свій фінансовий потенціал і при цьому мала можливості для його подальшого нарощення, необхідна розробка механізму з управлінням урахування факторів, що впливають на ризик. Причому слід зазначити, що управлінські дії в рамках розвитку та підвищення ефективності використання фінансового потенціалу повинні бути одним з складових елементів комплексної стратегії управління діяльністю підприємства.

Фактори зовнішнього середовища не передбачають специфічного характеру по відношенню до конкретного машинобудівного підприємства. До них відносяться економічні, політичні, соціальні фактори, фінансова політика держави і т. ін. Однак ступінь впливу стану макрооточення на окремі організації різні. Це можна обґрунтувати відмінностями в сферах діяльності підприємств і змінами в їх внутрішньому потенціалі.

До факторів внутрішнього середовища відносяться всі види ресурсів, які знаходяться в розпорядженні машинобудівного підприємства, а також структура і культура організації. До принципів управління фінансовим потенціалом відноситься принцип системності, адаптивності, динамічності, цілеспрямованості, науковості, перспективності, альтернативності і оптимальності. В сукупності вони припускають ефективну організацію і реалізацію механізму управління фінансовим потенціалом господарюючого суб'єкта.

Розробляється концепція механізму оптимізації впливу факторів ризику на систему управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства, що спрямована на перспективу і в повній мірі повинна відповідати сучасним ринковим умовам господарювання і залишатися актуальною не тільки до сьогодні, але і в майбутньому [11, с. 356]. Метою формування подібного механізму є збереження на підприємстві ПрАТ «Кредмаш» стійкого функціонування на всіх стадіях життєвого циклу. Таким чином, механізм оптимізації

впливу чинників ризику на систему управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства слід розглядати як комплекс заходів з управління його фінансовими ресурсами з метою отримання максимального прибутку і забезпечення безперервної виробничої діяльності (рис. 2). Даний механізм оптимізації має на увазі реалізацію певних принципів, методів і функцій управління. Принципи ієрархічності і зворотного зв'язку в розглянутому механізмі припускають наявність в ньому багаторівневої організаційної структури з делегуванням визначених повноважень прийняття управлінських рішень відповідним структурним підрозділам формованої організаційної структури управління. При цьому відбувається постійне і своєчасне надходження інформації в керуючу систему при стані керуемого об'єкта. Механізм включає шість взаємопов'язаних блоків.

Перший блок має на меті визначення основних напрямків впливу факторів ризику, в тому числі загальних напрямків впливу, пріоритетних завдань впливу на систему управління, а також оцінку основних напрямків впливу.

У другий блок входять методи оптимізації впливу чинників ризику на систему управління фінансовим потенціалом підприємства, такі як уникнути ризику, диверсифікація, обмеження, самострахування, розподіл ризику і його нейтралізація.

В ході третього блоку відбувається планування системи управління фінансовим потенціалом підприємства, яке полягає у виборі основних напрямків впливу, оцінці впливу факторів ризику на систему управління фінансовим потенціалом, а також в узагальненні планових показників системи управління.

Четвертий блок має на увазі реалізацію прогностно-аналітичних методів управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства. При цьому здійснюється прогнозування результатів управління фінансовим потенціалом підприємства, так як визначаються чинники впливу на прогностні дані, відбувається відбір прогностичних результатів і оцінка прогностичних значень.

У п'ятому блоці відбувається прийняття рішень про ефективність управління фінансовим потенціалом підприємства, а саме:

- оцінка альтернативних варіантів;
- відбір пріоритетних рішень;
- вибір оптимального управлінського рішення.

У шостому блоці здійснюється контроль результатів впливу чинників ризику на систему управління фінансовим потенціалом підприємства. При цьому основні напрямки впливу розглядаються через стратегічні і тактичні аспекти. На мою думку, істотним недоліком багатьох нинішніх систем управління є недостатнє розмежування функціональних обов'язків управлінських підрозділів. Це в свою чергу призводить до дублювання функцій і розмивання відповідальності за виконання прийнятих рішень. Розроблений механізм управління підприємством має просту і прозору структуру, яка виключає зайві ланки. Комплекс функцій управління в даному випадку реалізується через прогнозування, планування, облік, контроль і регулювання. Реалізація етапів механізму оптимізації напрямків впливу факторів ризику на систему управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства спрямована на формування і розподіл фінансових ресурсів, забезпечення фінансової безпеки та підвищення якості фінансової діяльності.

Рис. 2. Механізм оптимізації напрямків впливу чинників ризику на систему управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства ПрАТ «Кредмаш»

Комплексний облік фінансового потенціалу підприємств, об'єктивна оцінка характеру внутрішніх і зовнішніх факторів, а також стратегія забезпечують відповідність фінансово-економічних можливостей підприємства умовам, які склалися на ринку товарів, робіт і послуг [12, с. 7].

На сьогоднішній день в умовах нестабільної геополітичної та економічної ситуації актуальність розробки механізмів управлінського впливу на вітчизняні підприємства значно зростає. Дана ситуація обумовлює необхідність детального вивчення технологій формування управлінських впливів в системі розвитку фінансового потенціалу машинобудівних підприємств.

Проведений аналіз фінансового стану вітчизняного машинобудівного підприємства дозволяє сприяти зростанню фінансових і операційних ризиків, а також несе загрозу оновленню промислової бази і може послабити експортний потенціал України. У зв'язку з цим особлива увага повинна бути приділена процесу управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства, який крім категорії фінансових ресурсів має на увазі вирішення поточних і стратегічних задач, а також забезпечення сталого розвитку. Реалізації подібних заходів в першу чергу буде сприяти розроблений механізм оптимізації впливу чинників ризику на систему управління фінансовим потенціалом машинобудівного підприємства.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. На сучасному етапі головним завданням промислової політики є технологічна модернізація виробництва і підвищення конкурентоспроможності продукції за рахунок промислової цифровізації і якісної та кількісної зміни парку верстатів і устаткування. Найближчі роки стануть вирішальними для майбутнього машинобудівного підприємства. В цей період необхідно відповісти на виклики, які кинула технічна та інституційна революція, і

використовувати колосальні можливості. Швидкість технологічних змін стрімко наростає. Використання цієї хвилі технологічних змін дозволить вирватися далеко вперед не тільки машинобудівному підприємству, але і економіці в цілому. Країна може домогтися лідируючих позицій у світовій економіці, експорті та технологічній компетенції завдяки індустріальному розвитку і переходу до цифрової економіки нового технологічного укладу. Обов'язковим кроком до цього є впровадження нових промислових технологій і інновацій, що призводить до зростання продуктивності праці та ефективності використання ресурсів у всіх сферах економіки.

Розвиток машинобудування безпосередньо пов'язаний зі збільшенням масштабів НДДКР і зростанням обсягів виробництва в наукомістких галузях (приладобудуванні, ІТ-технологіях, радіоелектроніці, робототехніці, нанотехнологіях). Всі сучасні технології, як відомо, орієнтовані на високотехнологічне верстатобудування, зокрема металообробне обладнання. Для вирішення цього завдання необхідно в найкоротші терміни створити передову законодавчу базу, зняти всі бар'єри для розробки, пошуку і широкого застосування нових промислових технологій і інновацій. Причому така нормативна база повинна постійно оновлюватися, будуватися на гнучкому підході до кожної сфери й технологій. Важливо надавати підтримку високотехнологічним компаніям, вибудувати сприятливе середовище для стартапів з метою швидкого впровадження нових розробок в виробництво. Йдеться про зручну інфраструктуру, комфортного податкового режиму, захист інтелектуальної власності, технічне регулювання та венчурне фінансування. Для подальшої зміни структури національної економіки слід принципово на іншому рівні задіяти джерела зростання, перш за все збільшити продуктивність праці на новій технологічній, управлінській та кадровій основі. Підвищення продуктивності праці спричинить за собою зростання заробітної плати, а значить, і споживчого попиту. Це в свою чергу стане додатковим драйвером для розвитку, як машинобудівного підприємства так і економіки в цілому.

Список літератури.

1. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Про Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020": Указ Президента України. № 5. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html> (дата звернення: 12.01.2015).
2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Організація Об'єднаних Націй Україна. Цілі сталого розвитку 2016-2030. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsilistaloho-rozvytku> (дата звернення 25.01.2019).
3. Білорус О. Г., Мацейко Ю. М. Глобальна перспектива і сталий розвиток: системні маркетингові дослідж. Дніпро «МАУП». 2015. 492 с
4. Бурик З. М. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. Формування концепції сталого розвитку регіону. 2015. № 1. С. 15-17.
5. Квятковська Л. А. Реалізація принципів концепції сталого розвитку в діяльності підприємства. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. пр. Одеса: «ОНЕУ». 2016. Вип. 1. С. 85–89.
6. Шпортко А. М. Становлення концепції сталого розвитку. Праця міжнар. конф. «Економіка: зб наук. пр. Київ: «КПІ», 2015. С. 24-26.
7. Данилишин Б. М. Розроблення національних стратегій сталого розвитку: корисний досвід для України. Механізм регулювання економіки. Т. 1, Хмельницький: «ХНУ» 2018. Вип 2, №3. С. 214–218.
8. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Система розкриття інформації на фондовому ринку України URL: <http://smida.gov.ua/db/participant/05762565> (дата звернення 07.04.2020).
9. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Офіційний сайт ПрАТ «Кредмаш» URL: <http://www.kredmash.com> (дата звернення: 14.07.2020).
10. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Інтернет-проект: як компанії втілюють концепцію сталого розвитку? URL: <http://www.management.com.ua/tend/tend323.html> (дата звернення: 11. 05.2015)
11. Стукало Н. В., Деркач М. І. Національні та глобальні механізми фінансування сталого розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки: економічний простір: зб. наук. пр. Черкаси «ЧДТУ». 2015. № 41. С. 356–361.
12. Гуляєва Л. Впровадження сталих ініціатив у фінансовому секторі Європейського Союзу: орієнтири для України. Вісник Академії праці: соціальних відносин і туризму. Київ «НЕО в Україні». 2018. № 3. С. 7-13.

References.

1. DSTU 8302: (2015) Information and documentation. Bibliographic link. General provisions and rules of compilation. On the Sustainable Development Strategy "Ukraine - 2020": Decree of the President of Ukraine. № 5. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/18688.html> (access date: 12.01.2015).
2. DSTU 8302: (2015) Information and documentation. Bibliographic link. General provisions and rules of compilation. United Nations Ukraine. Sustainable Development Goals 2016-2030. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsilistaloho-rozvytku> (accessed January 25, 2019).

3. Belarus O. G., Matseyko Y. M. (2015), Global perspective and sustainable development: system marketing. research. Dnipro "MAUP". 492 p
4. Buryk Z. M. (2015), Theory and practice of public administration and local government. Formation of the concept of sustainable development of the region. № 1, pp. 15–17.
5. Kvyatkovskaya L. A. (2016), Implementation of the principles of the concept of sustainable development in the enterprise. Bulletin of socio-economic research: coll. Science. Odessa Avenue: ONEU. Vip. 1, pp. 85–89.
6. Shportko A. M. (2015), Formation of the concept of sustainable development. International work. conf. "Economics: Coll. Kyiv: KPI, pp. 24-26.
7. Danylyshyn B. M. (2018), Development of national strategies for sustainable development: useful experience for Ukraine. The mechanism of economic regulation. Vol. 1, Khmelnytsky: "KhNU" Issue 2, №3, pp. 214–218.
8. DSTU 8302: (2015) Information and documentation. Bibliographic link. General provisions and rules of compilation. Information disclosure system on the stock market of Ukraine URL: <http://smida.gov.ua/db/participant/05762565> (access date 07.04.2020).
9. DSTU 8302: (2015) Information and documentation. Bibliographic link. General provisions and rules of compilation. Official site of PJSC "Kredmash" URL: <http://www.kredmash.com> (access date: 14.07.2020).
10. DSTU 8302: (2015) Information and documentation. Bibliographic link. General provisions and rules of compilation. Internet project: how do companies implement the concept of sustainable development? URL: <http://www.management.com.ua/tend/tend323.html> (access date: 11/05/2015)
11. Stukalo N. V., Derkach M. I. (2015), National and global financing mechanisms for sustainable development. Global and national problems of economy: economic space: coll. Science. Cherkasy Ave. "ChSTU". № 41, pp. 356–361.
12. Gulyaeva L. (2018), Implementation of sustainable initiatives in the financial sector of the European Union: guidelines for Ukraine. Bulletin of the Academy of Labor: Social Relations and Tourism. Kyiv "NEO in Ukraine". № 3, pp. 7–13.

Стаття надійшла до редакції 26.09.2020 р.